

Gerard Kramer

Prikkels, angels en doorsteken

WoordStudie

In deze WoordStudie bespreken we een wat minder vaak voorkomende woordgroep. Het betreft het Griekse woord kentron, dat viermaal in het Nieuwe Testament voorkomt, en het ermee verwante werkwoord ekkenteoo, dat tweemaal wordt gebruikt. Deze zes plaatsen zullen we in geregelde orde bespreken. De gebruikers van deze woordgroep in het Nieuwe Testament zijn resp. Lucas (1x), Paulus (2x) en Johannes (3x).

Handelingen 26:14

In Handelingen 26:14 zegt de Heer Jezus tegen Paulus: ‘Saul, Saul, waarom vervolg je Mij? Het valt je hard tegen de prikkels achteruit te slaan’. Hier staat Gr. *kentron* in het meervoud. Het wordt in deze samenhang overdrachtelijk gebruikt. Maar om dat te begrijpen, moeten we ons eerst met de letterlijke betekenis bezig houden. Wat is een *kentron*? Het is vertaald met ‘prikkel’, en dan kan ofwel worden gedacht aan de door veedrijvers gebruikte stok of zweep, die uitloopt in een prikkel, ofwel aan een ploeg waaraan prikkels bevestigd waren. In beide gevallen moesten ze voorkomen dat de dieren met hun poten achteruit traptten.

De uitdrukking ‘tegen de prikkels achteruit slaan’ was echter een spreekwoord geworden dat al bij Euripides (5^e eeuw v. Chr.) voorkwam, en daar de betekenis had gekregen van ‘zich verzetten tegen goddelijke overmacht’.

1 Korintiërs 15:55-56

In 1 Korintiërs 15 heeft Paulus een uitvoerig betoog gehouden over de waarheid van de opstanding. Daarbij heeft hij ook melding gemaakt van de verandering van de levenden bij de opname van de Gemeente, die in de toekomst nog plaatsvindt. Als dat gaat gebeuren, zal het volgende schriftwoord uitkomen: *‘Waar is, dood, uw prikkel? Waar is, dood, uw overwinning? De prikkel nu van de dood is de zonde, en de kracht van de zonde is de wet’*.

Wat Paulus lijkt te willen zeggen, is gebaseerd op de gedachte dat de persoon die de drijfstok hanteert, de macht heeft. In dit geval geeft hij dus aan dat de dood straks geen prikkel, oftewel geen macht meer heeft om de mensheid te folteren, omdat de dood is overwonnen. Nu heeft de dood macht over de mensheid als gevolg van de realiteit van de zonde (vgl. Rom. 5:12), en het is de wet die daarvan het overtuigende bewijs levert (vgl. Rom. 3:20).

Straks zullen wij echter, zoals Paulus in vers 49 van 1 Korintiërs 15 geschreven heeft, het beeld van de Hemelse, d.i. Christus, dragen, en dus zonder zonde zijn. Wij delen in Zijn overwinning (vs. 57).

Openbaring 9:10

In Openbaring 9:10 schrijft Johannes over sprinkhanen, die in de toekomst uit de afgrond zullen opkomen, en hij vermeldt dan de volgende bijzonderheid: *‘zij (= de op paarden lijkende sprinkhanen) hadden staarten, aan scorpioenen gelijk, en angels’*. Voor *‘angels’* gebruikt Johannes het meervoud van het woord *kentron*. Hier gaat het dus om *kentra* in nog engere, maar wel letterlijke zin, om lichaamsdelen waarmee zij kunnen steken, dus om angels.

Johannes 19:37 en Openbaring 1:7

In Johannes 19:34 heeft de apostel zojuist beschreven dat de zijde van de Heer Jezus met een speer is *doorstoken* door een soldaat. Daar gebruikt hij het woord *nussoo*, dat lett. *‘(door)stoten’*, *‘(door)steken’* betekent. In dat verband voegt hij toe dat weer een ander schriftwoord (nl. Zach. 12:10) zegt: *‘Zij zullen zien op Hem die zij hebben doorstoken’* (Joh. 19:37).

Voor *‘doorsteken’* gebruikt hij om dit laatste citaat weer te geven het Gr. woord *ekkenteoo*, waarin het zojuist besproken woord *kentron* te zien is. Opmerkelijk

genoeg gebruikt Johannes niet opnieuw het werkwoord *nusoo* dat hij zojuist zelf in vers 34 gebruikte, en hij citeert ook niet het Grieks van de Septuaginta. Johannes heeft de Hebreeuwse tekst kennelijk zelf naar het Grieks vertaald. Ook in Openbaring 1:7 gebruikt hij dit werkwoord, en ook daar gaat het over mensen die Hem doorstoken hebben: '(...) en elk oog zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben'.

Oude Sporen 2016

